

KULTTUURI

Kiukkuinen lastenoppera

► **Kuninkaiden kirjan komiikka on raskassta**

► **Timo-Juhani Kyllösen** koko perheen ooppera *El Libro de los Reyes* ei aliarvioi lasten ymmärtämyskykyä. **Maritza Núñezin** librettoon perustuva espanjankielinen *Kuninkaiden kirja* kertoo kovasta poliittisesta pelistä, vallan turmeluttamisesta ja lasten salakuljetuksesta. Aikuisempaa aihetta lasten oopperaan ei voisi juuri keksiä. Pohjana on Núñezin samanniminen lastennäytelmä, joka käsittelee vakavaa aihetta leikkisästi. Kun Kyllösen on säveltänyt tarinaan musiikin, kepeys on kadonnut. Tulos on harvinaisen raskassoutuinen ja hidasyhtymäinen lastenoppera. *Kuninkaiden kirja* on draamattinen ooppera pienoisluokissa ja pilallevarassa äänilajissa.

Pauhaavat, jäivät miesäänät hallitsevat *Kuninkaiden kirjaa*, ja näin syntyy vaikutelma synkäästä ja aggressiivisesta, raakojen petosten ja väkivaltaisen juonittelun täytämästä miesten maailmasta. Oopperan

OO P P E R A

Timo-Juhani Kyllösen koko perheen ooppera *El Libro de los Reyes* (Kuninkaiden kirja) Sellossaissa. Libretto Maritza Núñez, musiikinjohtaja José Luis López Aranda, ohjaus Ossi Koskelainen. Hyvinkään orkesteri. Musiikkiteatteri Kapsäkki.

kaksi naistakin joutuvat ylleensä huutamaan saadakseen ääniesvällän keskellä.

Kyllönen on tehnyt parhaansa saadakseen karaktäärensä musiikkiin humoristista pitteitä.

Kohtrausten väliset katkot ja tauot haittaavat jonkin verran dramaturgista jatkuvuutta, eikä aikuinen osannut aina aavistaa, mihin suuntaan kuolleitten heikien jälkeen oliin menossa. Ehkä lasten intuitio toimi paremmin.

Suomalainen yleisö seurasi poliittisen ilveilyn kulkua tekstityslaitteesta, ja vaikka espanjia ymmärtäisikin, sanat peittyivät usein jyrävään orkesterin alle.

Ohjaaja **Ossi Koskelainen** on pyrkinyt antamaan esitykselle niin koomisesti koheltavan ja tempulluvan ilmeen kuin mahdollista. Myös pauhua edustavissa synkissä mieshahmoissa on narimaisia puolia. Lapsellisen hölmöt salapolisit ovat peräisin mykän elokuvan renukomedista. Naisten ilmaantumisen tuo yleensä näyttämölle keventäviä, ilkkuruisia ja karnevalistisen viihteellisiä hetkiä – jotka ovat todellakin tervetulleita.

Mykkä elokuva, hauskat asut, sirkus, karnevaali, valodramaturgia ja videoprojektiot tekevät *Kuninkaiden kirjasta* nykyaikaisista lastenoppera, vaikka musiikkidramaturgia on melko vanhanakaisista.

Kuninkaiden kirja vaatii vahvoja ääniä. Näyttämön ehdoton valttias oli kiukuttelevaa ja turhamaista, avutonta kuningasra esittävä baritoni **Juha Kotilainen**, joka nousi melkein wagneriaanisiihin mittoihin. **José Luis López Arandan** johdama Hyvinkään orkesteri piti pulssin draamaattisen synkkänä, kunnes siirtyi lopun moraalisessa opetuksessa herraisen valoisaan sävelmaailmaan.

Hannu-lari Lampila

MIKA RANTA / HS

Jyri Lantinen on arkkipiispa ja ruudulla myös puolustusministeri.